

ЗМІСТ

Вступ	2
• Нормативно – правова база цивільного захисту України...	3
Тема: Надзвичайні ситуації.....	4
➤ Надзвичайні ситуації техногенного характеру.....	4
➤ Надзвичайні ситуації природного характеру.....	5
➤ Надзвичайні ситуації соціально – політичного характеру.....	6
➤ Надзвичайні ситуації воєнного характеру.....	6
➤ Ядерна зброя.....	7
➤ Хімічна зброя.....	11
➤ Бактеріологічна зброя.....	12
➤ Звичайні засоби масового знищення.....	13
Тема : Захист населення від надзвичайних ситуацій	
➤ Оповіщення та інформація.....	14
➤ Спостереження і контроль.....	14
➤ Укриття населення в захисних спорудах.....	15
➤ Евакуаційні заходи.....	16
➤ Засоби захисту органів дихання.....	18
➤ Засоби захисту шкіри.....	19
➤ Медичні індивідуальні засоби.....	20
➤ Прилади радіаційної та хімічної розвідки.....	21
Тема: Основи рятувальних та інших невідкладних робіт	25
➤ Заходи по ліквідації наслідків зараження.....	26
Тема:Організація цивільного захисту навчального закладу	28
➤ Висновки.....	30
➤ Список використаних джерел.....	31

Вступ

Історія розвитку й етапи формування світового цивільного захисту

Подорожуючи Ломбардією (адміністративний регіон в північній Італії), громадянин Швейцарії Анрі Дюнан, 24 червня 1859 року знаходився в місті Сольферіно. У цей день тут сталася битва між франко- італійськими військами і військами австрійських окупантів. За декілька годин цієї битви були вбиті або поранені близько 40000 чоловік. Побачивши жахливу картину наслідків битви і оцінивши неможливість силам санітарних підрозділів, надати своєчасну медичну допомогу пораненим, Анрі Дюнан звернувся до людей, які жили в ближніх селах, і разом з ними взяв безпосередню участь в наданні медичної допомоги пораненим.

Після повернення в Швейцарію Анрі Дюнан написав книгу «Спогади про Сольферіно» і розіслав її політичним діячам та європейським монархам. Зміст цієї книги мав великий резонанс.

У той час в Женеві існувало добродійне товариство, президентом якого був Густав Муаньє. Він був дуже стурбований подіями в Сольферіно, і під цим враженням запропонував Дюнану зустрітися з іншими людьми й обговорити ці події. У результаті зустрічі була створена комісія з 5 чоловік, куди ввійшли Муаньє, Дюнан, генерал Дюфур, доктор Лії Аппія і Теодор Монуар. 17 лютого 1863 р. цією комісією був створений «Міжнародний Комітет допомоги пораненим», який пізніше був перетворений в «Міжнародний комітет червоного хреста» (МКЧХ). Завдяки наполегливості й цілеспрямованості комісії вдалося в 1864 р. переконати швейцарський уряд зібрати міжнародну Конференцію, в якій взяли участь дванадцять країн. Реальним результатом Конференції стало підписання «Конвенції про поліпшення долі поранених в діючих арміях». Перша Женевська конвенція, підписана в 1864 р., поклала початок міжнародному гуманітарному праву.

У 1899 р. в Гаазі була підписана конвенція, яка розширила принципи Женевської конвенції 1864 р. відносно війни на морі. У 1906 р. Положення конвенції були вдосконалені й доповнені.

У 1907 р. IV Гаазька конвенція визначила категорію комбатантів (воїнів бійців, які брали участь у бойових діях), і некомбатантів (осіб, які не беруть участь в бойових діях, але забезпечують армію, до них відносяться військові артисти, інтенданти та ін.). За цією Конвенцією комбатантів і некомбатантів

беруть у полон. Їм привласнюється і забезпечується статус військовополонених, вони користуються особливим положенням у полоні. Ці три конвенції були підтвержені й розширені в 1929 р.

Уперше можливість дезорганізації тилу з'явилася в роки світової війни 1914-1918 рр., коли в ході воєнних дій знайшла застосування бойова авіація, здатна наносити удари по населених пунктах у тилу противника. Ця обставина викликала необхідність організації захисту великих міст від ударів з повітря. Поряд з активними заходами протиповітряної оборони, здійснюваної військами, до участі в заходах, покликаних забезпечити захист населення і промислових підприємств від нападу з повітря і швидку ліквідацію наслідків авіаційних нальотів, почали залучати населення. Це привело до створення систем місцевої протиповітряної оборони, що спирається на мирне населення міст.

Термін «Цивільна оборона» сприймається як система оборонних заходів держави щодо цивільного населення у повоєнний час. Зрозуміло, що назва є застарілою, якщо йдеться про мирний час. Виходить, що система з такою назвою повинна «оборонятися» від небезпечних хімічних речовин, землетрусів, зсувів і повеней та іншого «нападу». Керівництво МНС ініціювало прийняття Закону України № 1859-15 від 24.06.2004 р. «Про правові засади цивільного захисту». Цей Закон визначає правові й організаційні засади у сфері цивільного захисту населення і територій від НС техногенного, природного й військового характеру, повноваження органів виконавчої влади та інших органів управління, порядок створення і застосування сил, їх комплектування, проходження служби, а також гарантії соціального і правового захисту особового складу органів і підрозділів цивільного захисту.

Нормативно-правова база цивільного захисту України

Закон України “Про цивільну оборону України” прийнятий на сесії Верховної Ради України 3 лютого 1993 року

“... кожен має право на захист свого життя і здоров'я від наслідків аварій, катастроф, пожеж, стихійного лиха та на вимогу гарантій забезпечення реалізації цього права ...” (Стаття 1)

■ Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 1994 року затверджено “Положення про Цивільну оборону України”

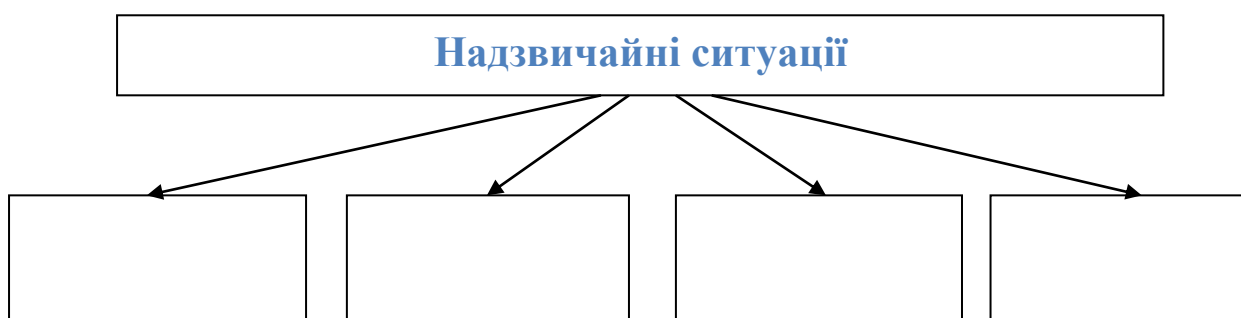
У ньому визначені завдання Цивільної оборони України, порядок її організації та функціонування.

Закон України “Про правові засади цивільного захисту” прийнятий на сесії Верховної Ради України 24 червня 2004 року

Цей Закон визначає правові та організаційні засади у сфері цивільного захисту населення, повноваження органів виконавчої влади, порядок застосування сил ЦЗ, гарантії їх соціального і правового захисту.

Цивільна оборона України – є державною системою органів управління, сил і засобів, що створюються для організації і забезпечення захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного походження.

Класифікація надзвичайних ситуацій

Надзвичайна ситуація – це.....
.....
.....

Аварія

Катастрофа

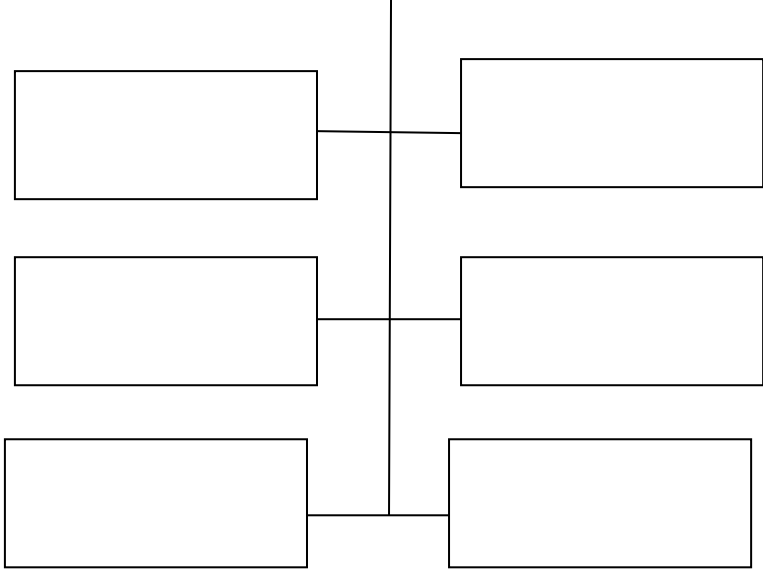
Небезпечне природне явище

Стихійне лихо –

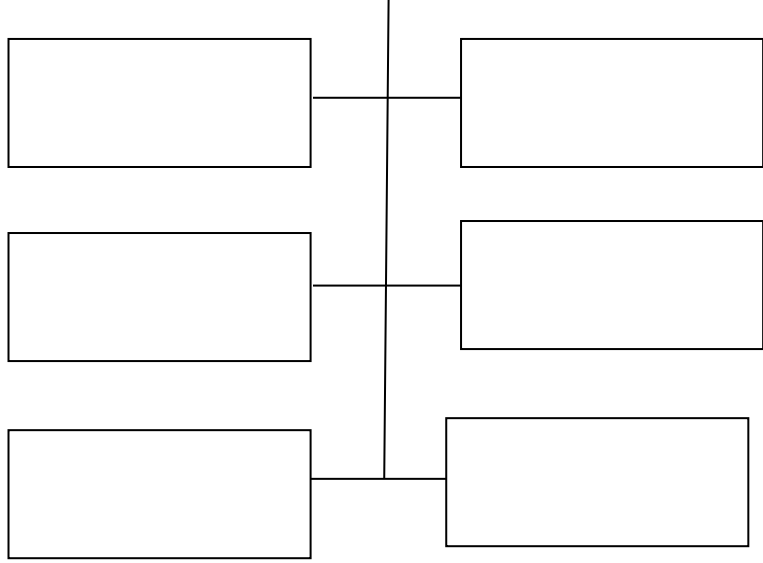
Надзвичайні ситуації природного характеру

НС соціально – політичного характеру

НС воєнного характеру

Ядерна зброя

Ядерна зброя -

Види ядерних вибухів

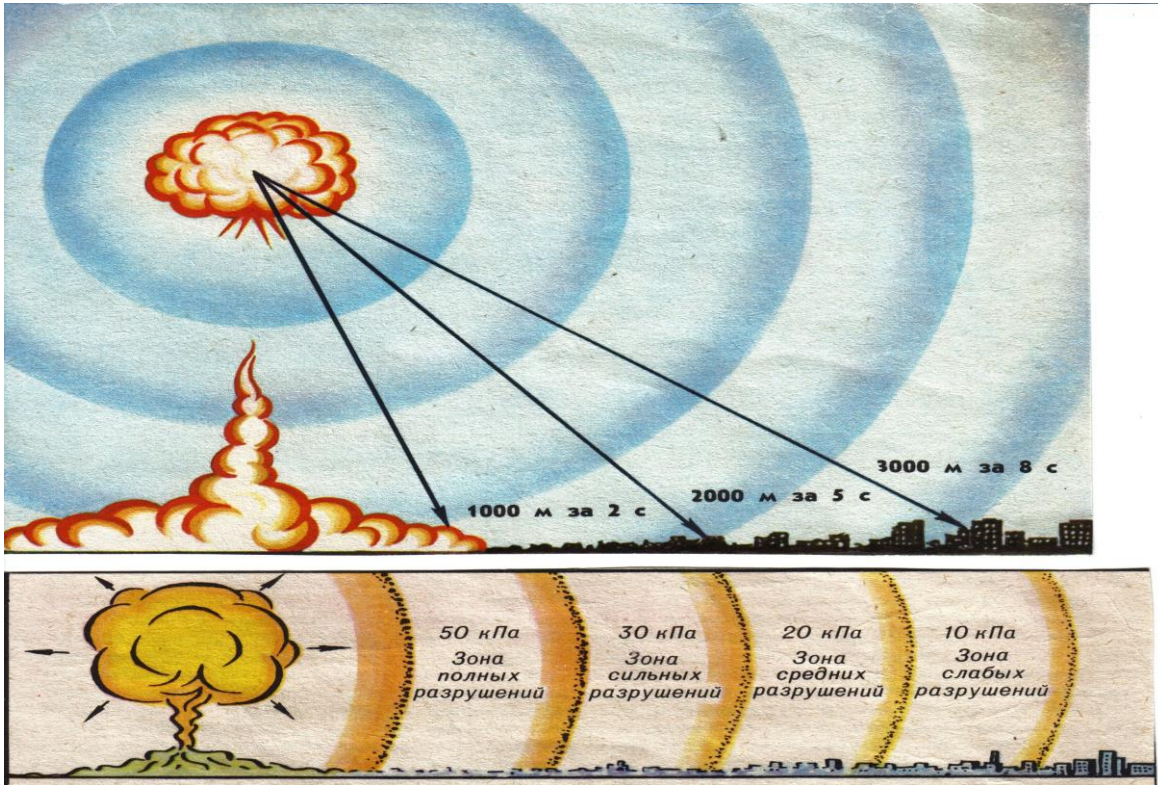

УДАРНА ХВИЛЯ

Ударна хвиля–.

УДАРНА ХВИЛЯ характеризується величиною надлишкового тиску у фронті ударної хвилі і атмосферним тиском перед фронтом хвилі.

$$1 \text{ кгс} \setminus \text{см. кв.} = 100 \text{ кПа}$$

Травмування людини

20 – 40 кПа-

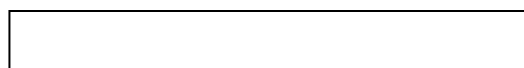
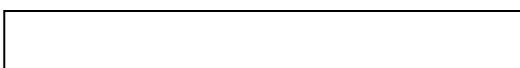
40 – 60 кПа –

60 -100 кПа –

Більше 100 кПа

Світлове випромінювання

Світлове випромінювання –

Проникаюча радіація

Проникаюча радіація -

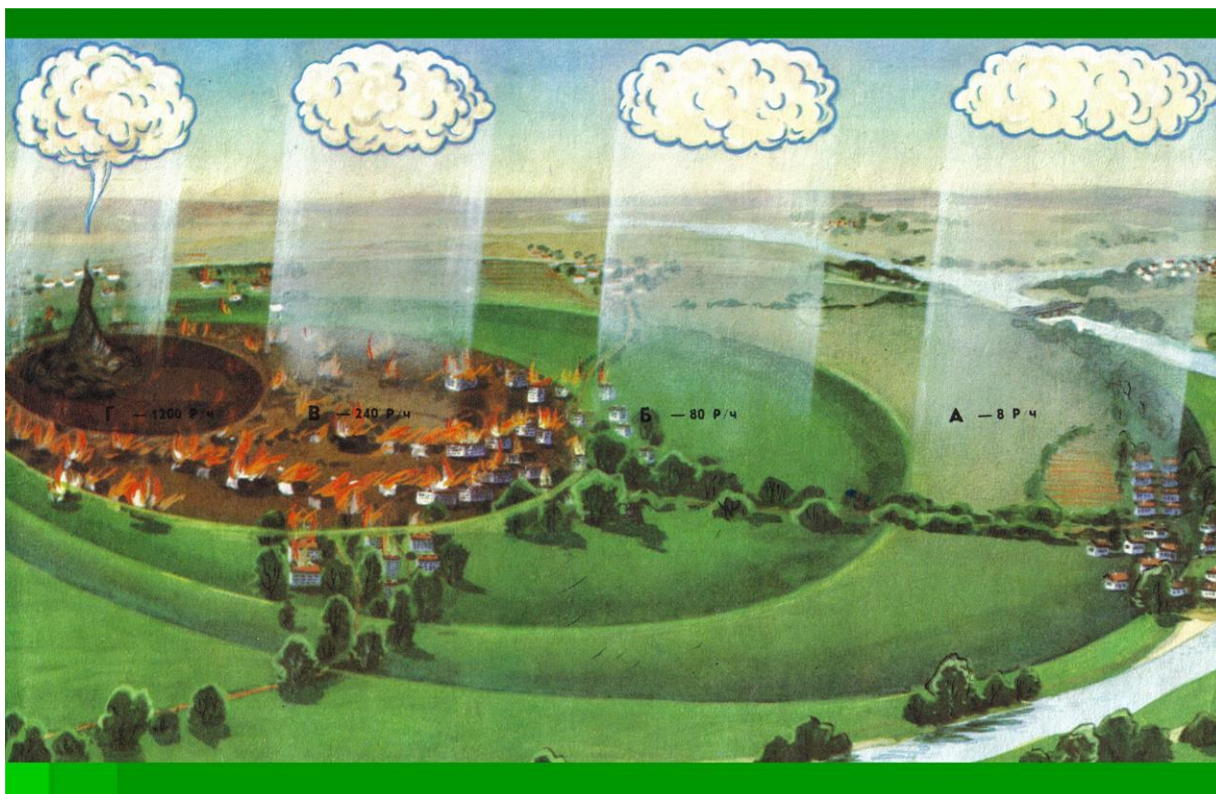
НЕОБХІДНО ЗАПАМ'ЯТАТИ, що рівень радіоактивності, який установився через одну годину після ядерного вибуху, зменшується: через дві години більше ніж у 2 рази, через три години – в 4 рази, а через 7 годин – в 10 разів.

В чому полягає небезпека для людини? Людський організм не менш ніж на 70 % складається з води, а іонізуюче випромінювання викликає радіоліз (розклад молекул) води, що приводить до утворення радіоактивних елементів.

Тобто, молекули живих клітин організму починають змінюватись радіоактивними елементами.

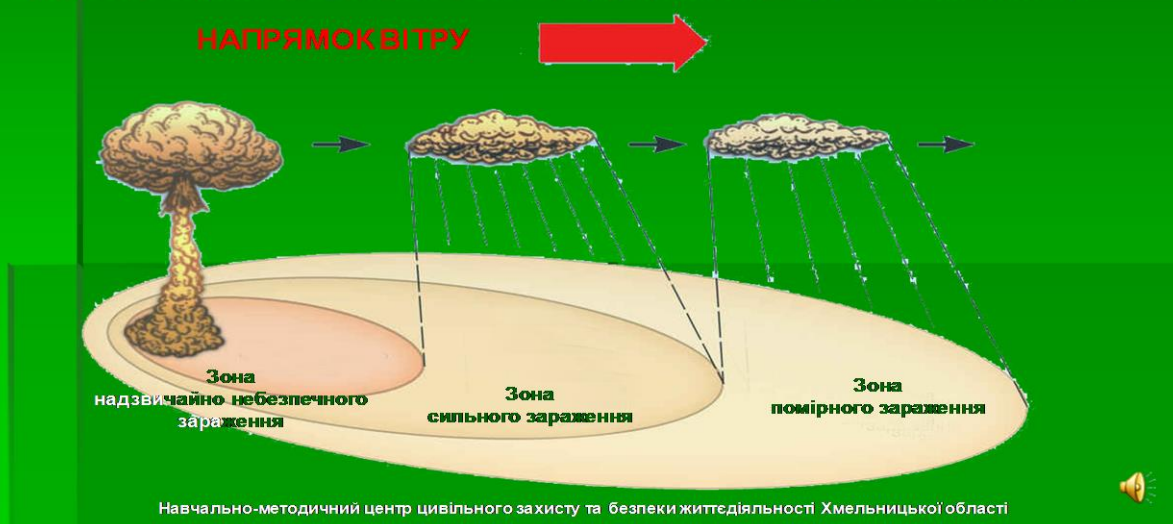
Радіоактивне зараження місцевості

Це -

Крім радіоактивного опромінення існує ще не менш небезпечний фактор – так званий “викид” радіоактивних елементів, що призводить до радіоактивного забруднення місцевості. Площа забруднення залежить від потужності “викиду” та погодних умов - вологості повітря, швидкості та напрямку вітру, температури повітря та інших факторів.

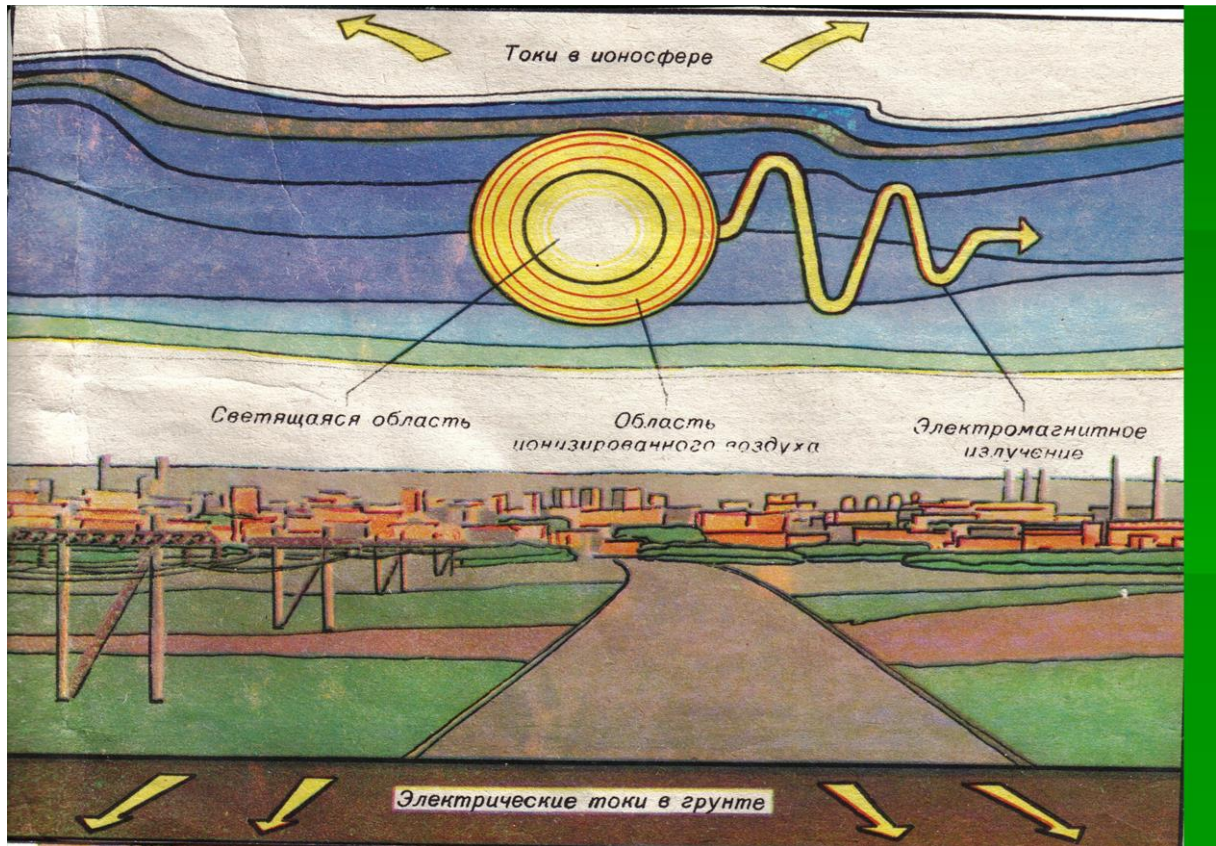
Схема поширення радіоактивного забруднення наведена на малюнку:

Електромагнітний імпульс

Це -

Нейтронна зброя

Нейтронна зброя це -

Хімічна зброя

Хімічна зброя це -

Отруйні речовини це -

Захист від хімічної зброї
Бактеріологічна зброя

Це -

Основу бактеріологічної зброї становлять -

Види біологічних засобів

З класу бактерій -

З класу вірусів -

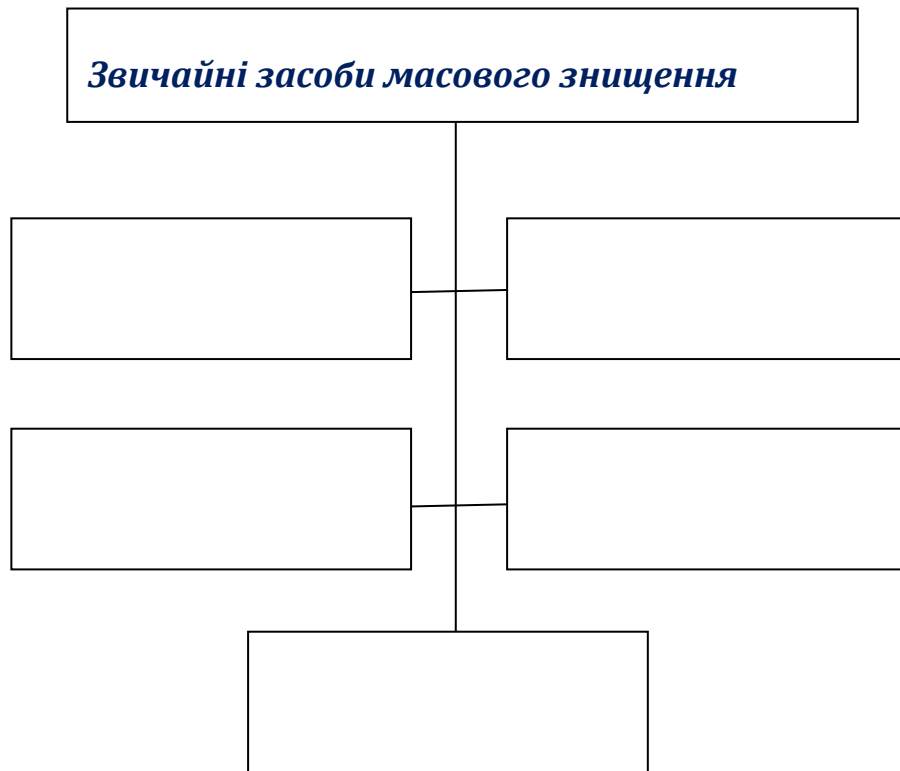
З класу рикетсій -

З класу грибків –

Заходи біологічного захисту

Звичайні засоби масового знищення

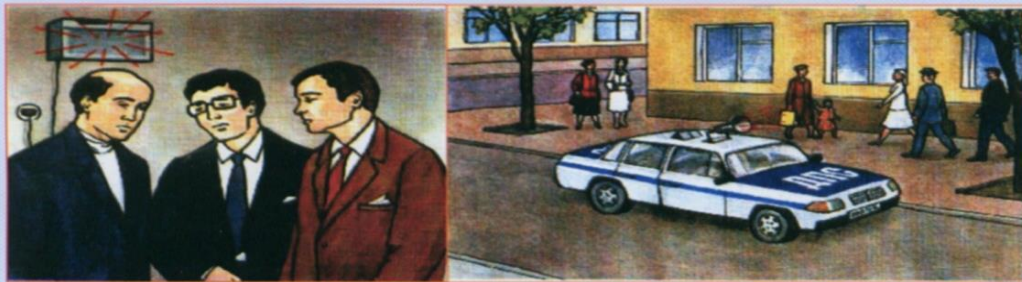
Захист населення від надзвичайних ситуацій

Захист населення це –

Головна мета захисних заходів –

Оповіщення та інформація

ОПОВІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ У НС

ЗАВІВАННЯ СИРЕН ОЗНАЧАЄ СИГНАЛ
“УВАГА ВСІМ!”

**ПОЧУВШИ ЗВУКИ СИРЕНИ,
НЕОБХІДНО:**

1. Відразу включити телевізор, радіоприймач, репродуктор радіотрансляції.
2. Уважно вислухати термінове повідомлення про обстановку, що склалася і порядок дій.
3. Тримати всі ці засоби постійно включеними на протязі всього терміну ліквідації аварій, катастроф чи стихійних лих.

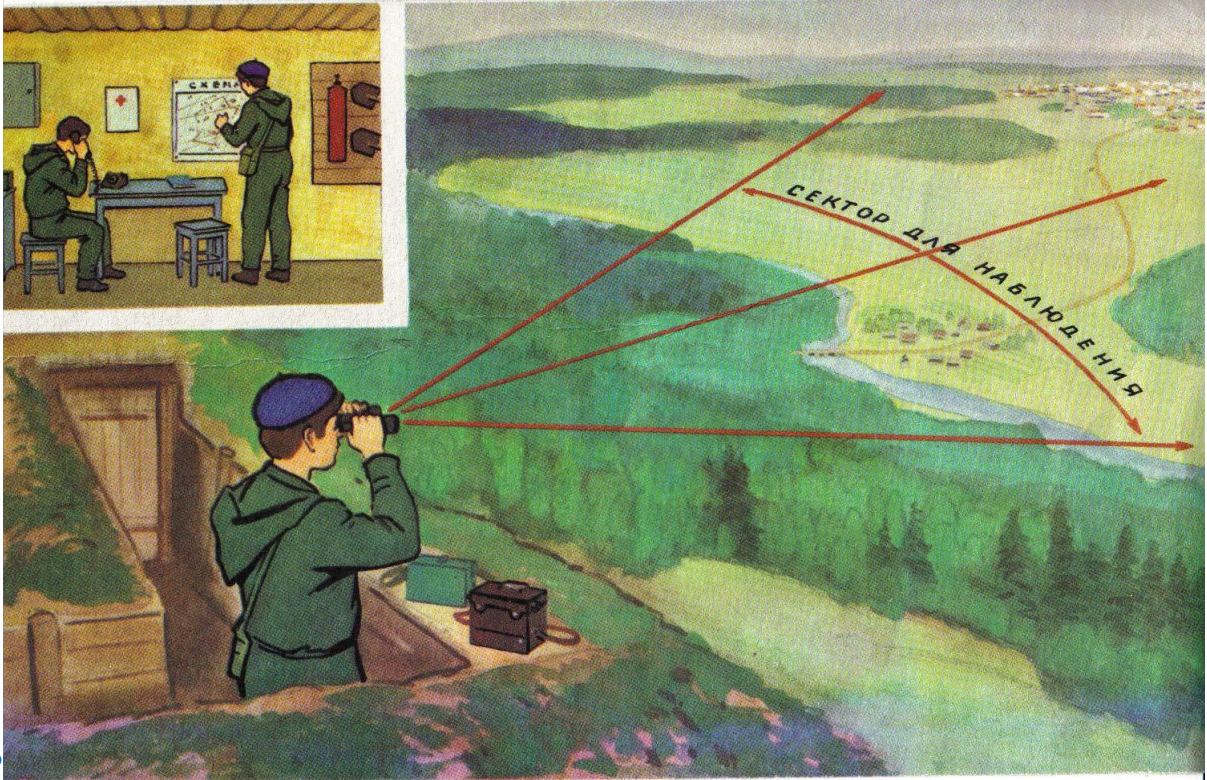
Основний спосіб оповіщення населення -

Спостереження і контроль

Завдання поста

Пост спостереження і контролю

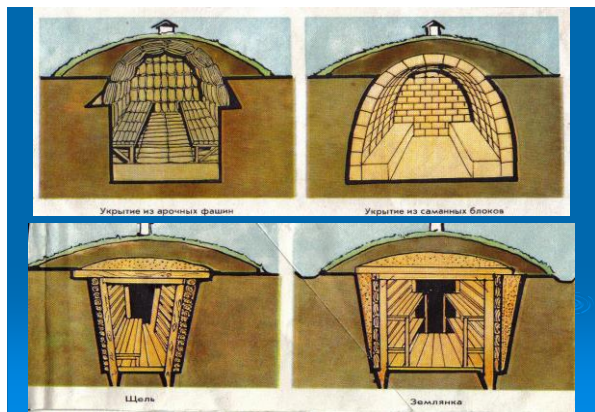

РХР

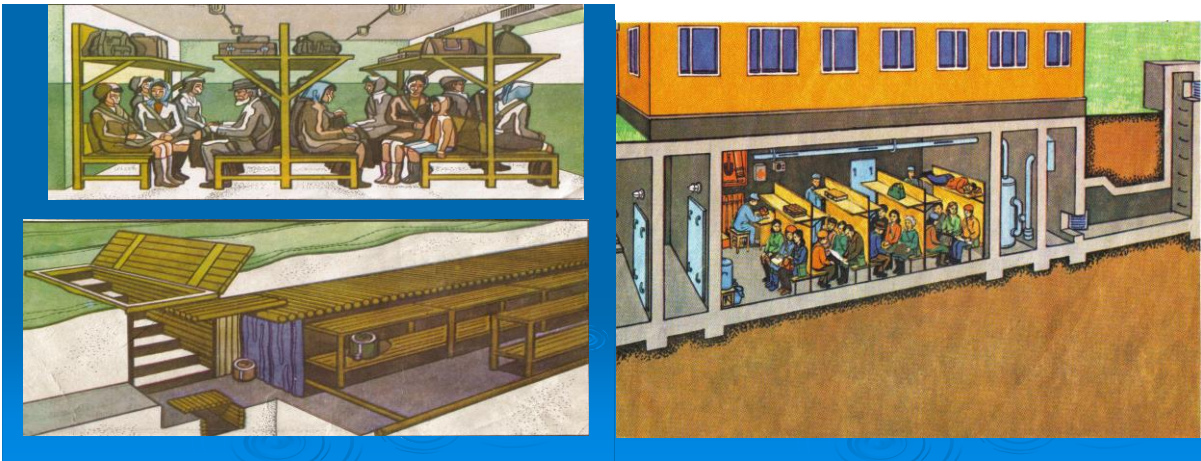
Склад поста спостереження :.....

Укриття населення в захисних спорудах

Призначення –.....

Евакуаційні заходи

Що таке евакуація - .....

.....

ЕВАКУАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРИ НС

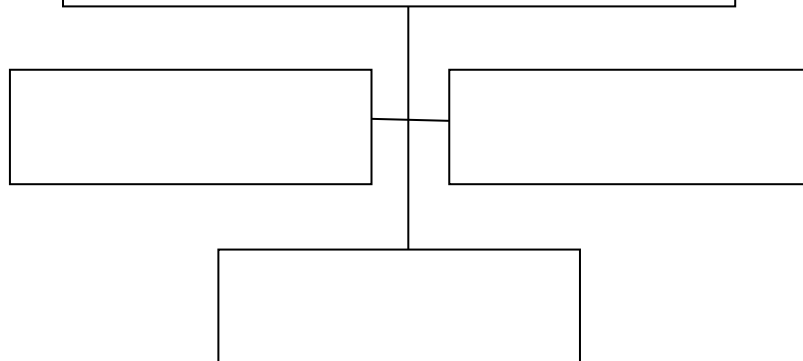
СПОСОБИ ПРОВЕДЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

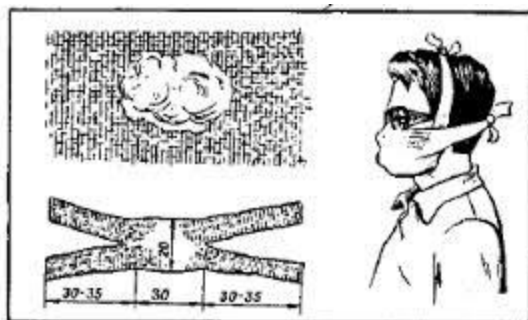
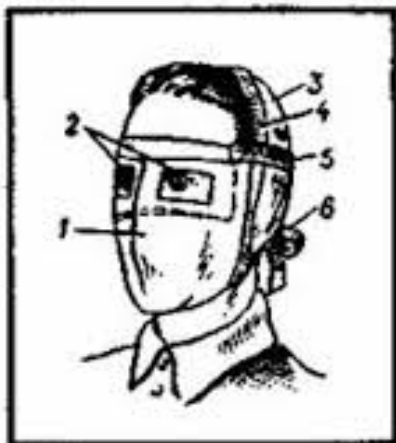
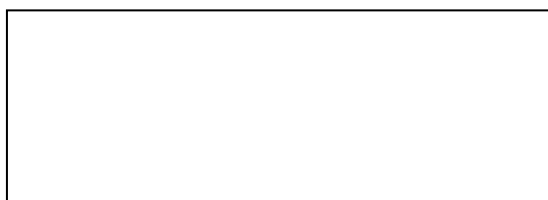
ЕВАКУАЦІЙНІ ЗАХОДИ

Засоби індивідуального захисту

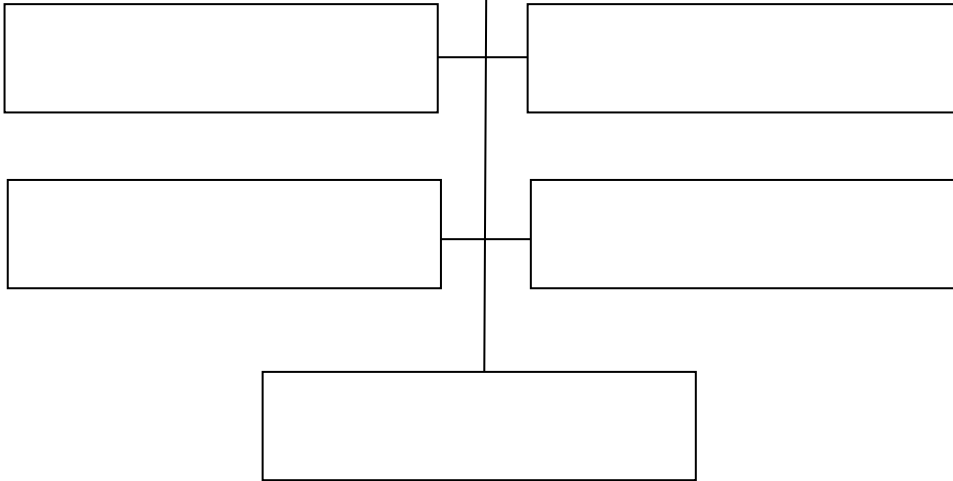

Засоби захисту органів дихання

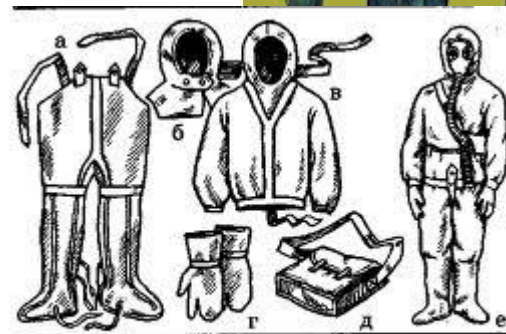
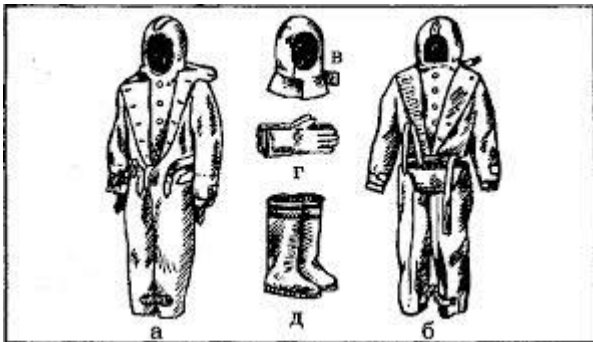
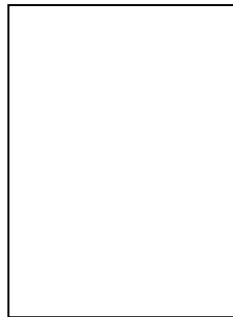

Засоби захисту шкіри

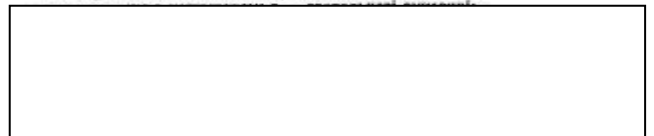
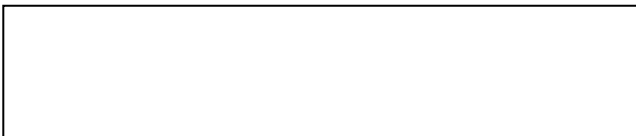
Засоби захисту шкіри

Мал. 306. Загальновоійськового захисний комплект (ЗВК):
 а — у вигляді накидки; б — одягнений у рукави;
 в — у вигляді комбінезона

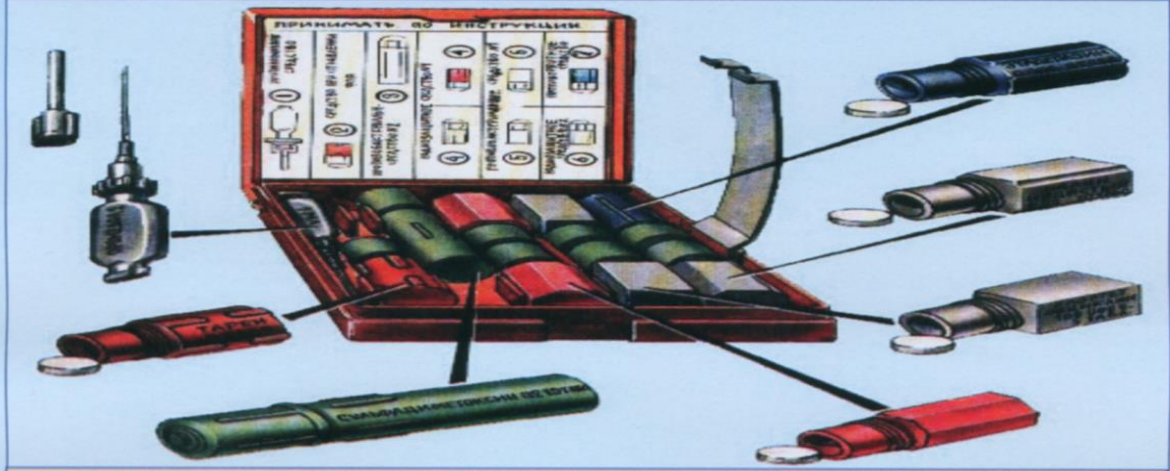
Мал. 305. Легкий захисний костюм Л-1:
 а — штани з панчохами; б — підшоломиник;

.....
 .....

МЕДИЧНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАСОБИ

АПТЕЧКА ІНДИВІДУАЛЬНА АІ-2 ТА ЇІ АНАЛОГИ (АВТОМОБІЛЬНА, ПОБУТОВА ТОЩО)

ІІІ-8

ІІІ-9

ІІІ-10

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРЕВ'ЯЗУВАЛЬНИЙ ПАКЕТ, ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРОТИХІМІЧНИЙ ПАКЕТ

До складу аптечки АІ -2входить :-.....

.....

.....

.....

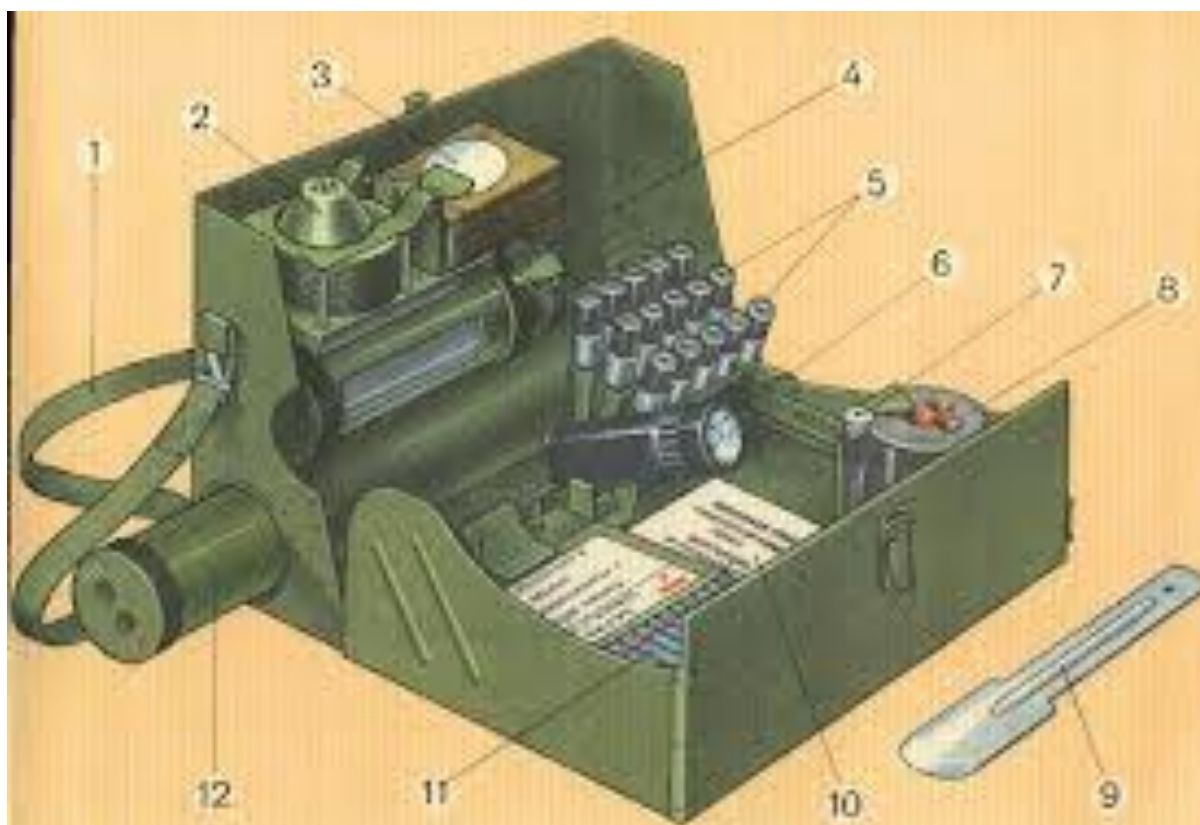
.....

.....

Прилади радіаційної та хімічної розвідки

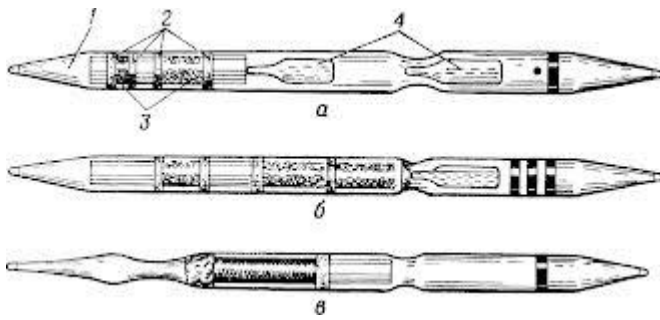
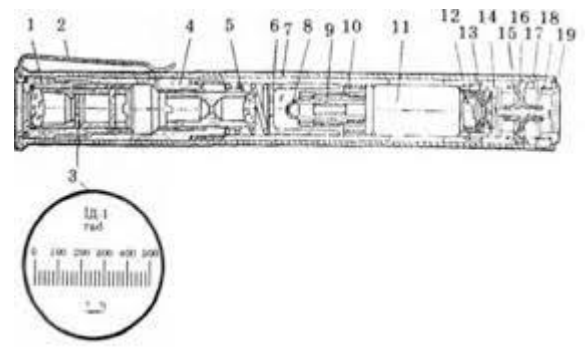
Призначення - .....

.....

.....

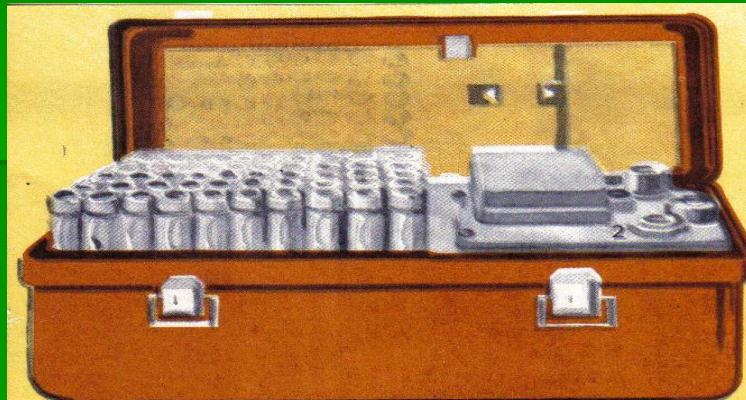
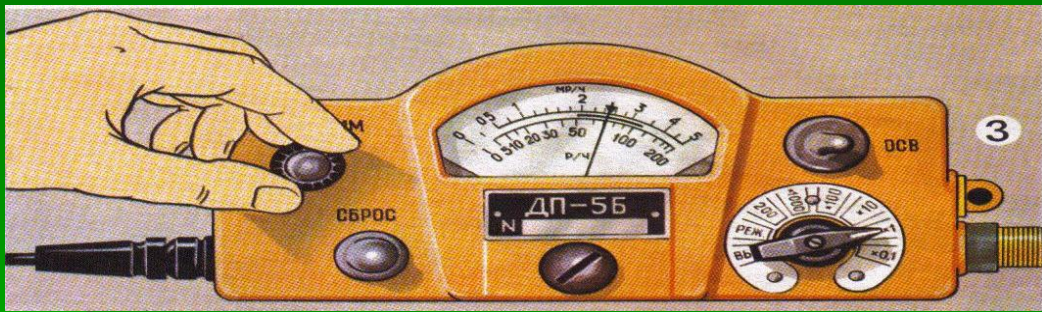
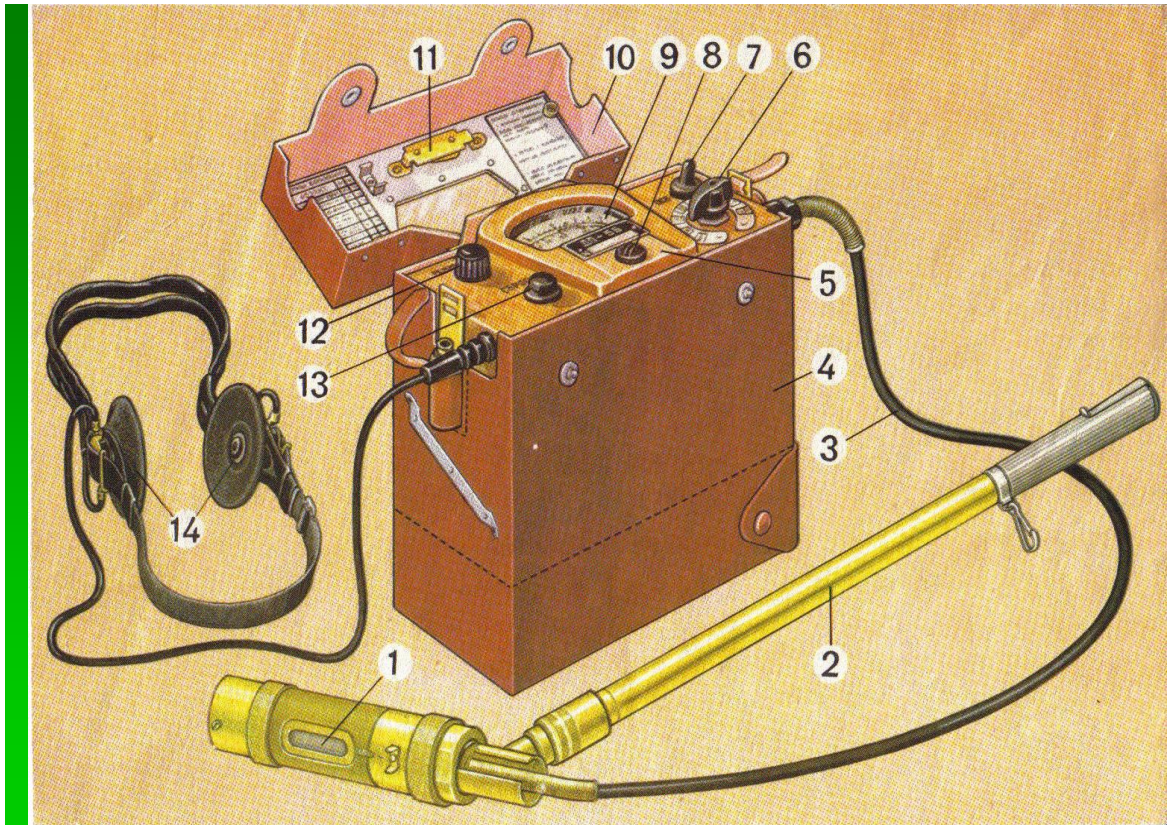
.....

.....

.....

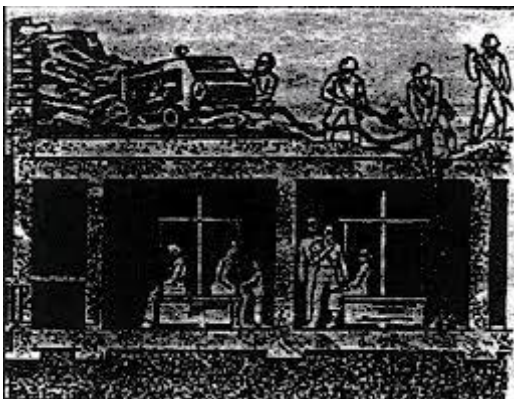
.....

.....

Основи рятувальних та інших невідкладних робіт

Заходи по ліквідації наслідків зараження

Спеціальна обробка –.....

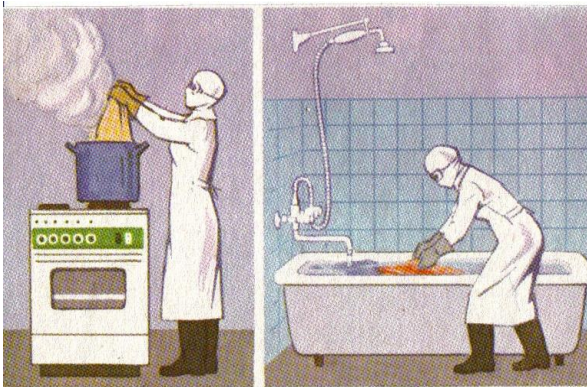
Санітарна обробка - .....

Деактивація - .....

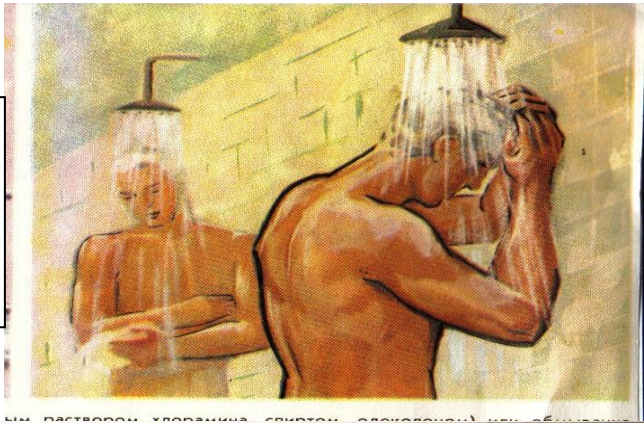
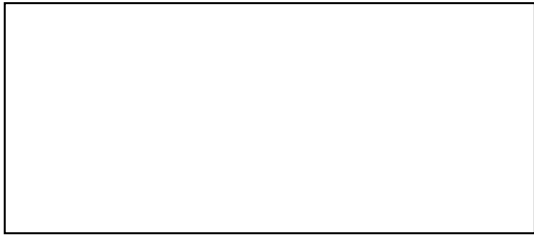
Дегазація - .....

Дезинфекція - .....

Часткова санітарна обробка –.....

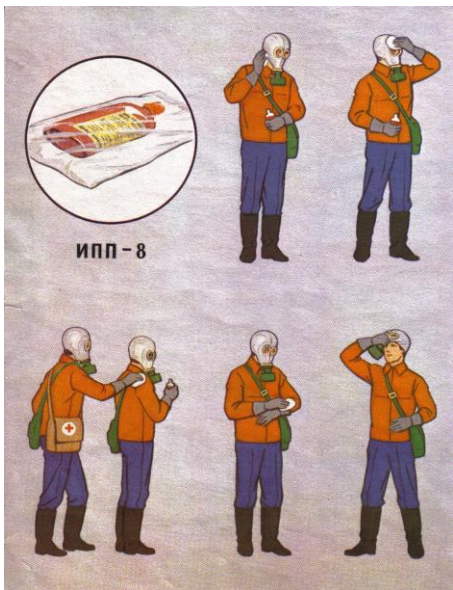
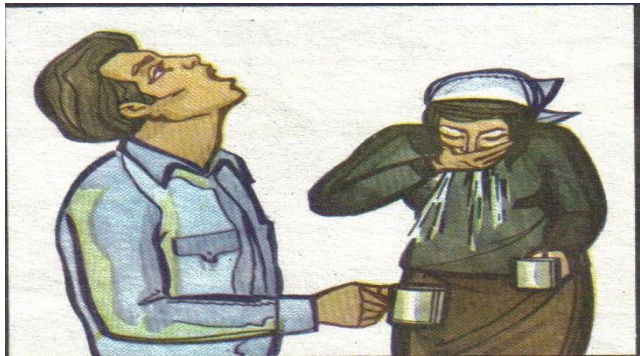

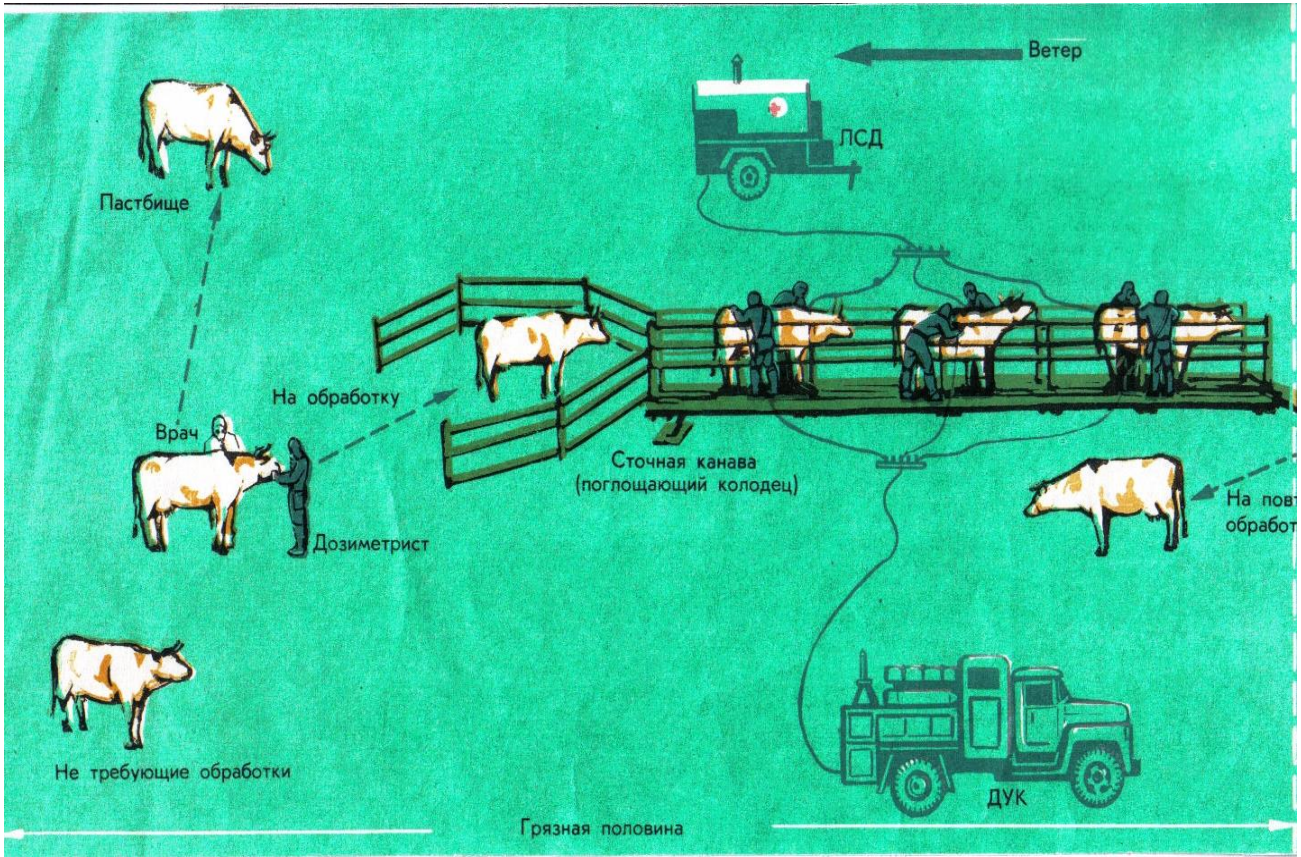
СЫ РАСТВОРОМ УКСУСНИКА СЛИЗКОМ СЛАБОГО КОНЦЕНТРАЦИИ ИЛИ ВОДОЙ

СЛИЗКОМ ЧАСТО ИЛИ СЛИЗКОМ РЕЖЕ

Організація цивільного захисту навчального закладу

Метою цивільного захисту навчального закладу є -

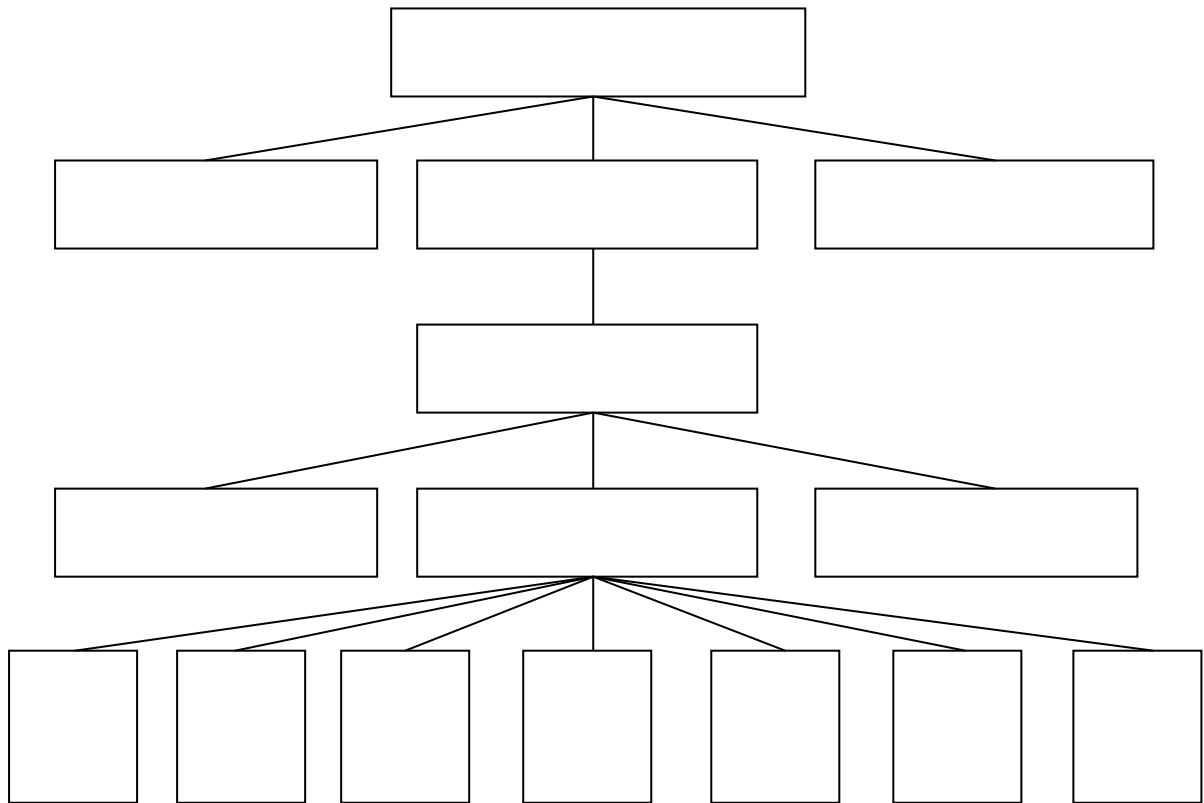
.....

.....

.....

.....

Структура ЦЗ навчального закладу

.....

.....

.....

Висновки

Цивільний захист населення (ЦЗН) — система організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та інших заходів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підлеглих їм сил і засобів підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, добровільних рятувальних формувань з метою запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій.

Відповідно до законодавства громадяни України мають право на захист свого життя й здоров'я від наслідків аварій, пожеж, стихійних лих та на вимогу від Уряду України, інших органів державної виконавчої влади, адміністрацій підприємств, установ й організацій не залежно від форм власності й господарювання гарантій по забезпеченню його реалізації. Держава як гарант цього права здійснює захист населення від небезпечних наслідків аварій і катастроф техногенного, екологічного, природного й військового характеру.

Список використаних джерел

1. І.М. Герасимів, К.О.Пашко, М.М. Фука, Ю.П. Щирба. Захист Вітчизни: підручник для загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Видавництво «Астон», 2011.
2. Інтернет ресурси.